

¹Amikor lejött a hegyről, nagy sokaság követte őt, ²és íme, odament egy leprás, leborult előtte, és ezt mondta: Uram, ha akarod, megtisztíthatsz. ³Jézus kinyújtotta a kezét, megérintette őt, és ezt mondta: Akarom. Tisztulj meg! És azonnal megtisztult a leprától. ⁴Ekkor így szólt hozzá Jézus: Vigyázz, senkinek se szólj, hanem menj el, mutasd meg magadat a papnak, és vidd fel az áldozati ajándékot, amelyet Mózes rendelt el, bizonyosságul nekik.

⁵Amikor Jézus Kapernaumba érkezett, odament hozzá egy százados, és kérte őt: ⁶Uram, a szolgálóm bénán fekszik otthon, és szörnyű kínjai vannak. ⁷Ő így szólt hozzá: Elmegyek, és meggyógyítom. ⁸De a százados ezt felelte: Uram, nem vagyok méltó arra, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak egy szót szólj, és meggyógyul a szolgálóm. ⁹Mert én is hatalom alatt álló ember vagyok, nekem is vannak alárendelt katonáim. És ha azt mondom az egyiknek: Menj el! – akkor elmegy, és a másikkal: Gyere ide! – akkor idejön, vagy ha szólok a szolgálómnak: Tedd meg ezt! – akkor megteszi. ¹⁰Amikor Jézus ezt hallotta, elcsodálkozott, és így szólt az őt követőkhöz: Bizony mondom nektek, senkiben sem találtam ilyen nagy hitet Izráelben. ¹¹De mondom nektek, hogy sokan eljönnek napkeletről és napnyugatról, és asztalhoz telepednek Ábrahámmal, Izsákkal és Jákóbbal a mennyek országában; ¹²akik pedig a mennyek országa fiainak tartják magukat, kivettetnek a külső sötétségre, ott lesz majd sírás és fogcsikorgatás. ¹³A századosnak pedig ezt mondta Jézus: Menj el, és legyen a te hited szerint. És meggyógyult a szolgáló még abban az órában.

Kedves Testvéreim!

Már gyerekkoromban is nagyon szerettem a térképeket. Amikor a híradásokban egy-egy országról, városról beszéltek, akkor nagymamámmal mindig fellapoztuk a kis világtatlaszt, ha nem tudtuk, hogy hol volt az adott hely. Az ember a térkép, esetleg néhány fénykép és egy általános ismeretanyag alapján képet alkottunk az adott helyről. Manapság már szinte oda utazhatunk, mert a technika segítségével nem csupán egy 1:450000-hez rajzolt térkép áll rendelkezésünkre, amelyen a domborzati viszonyok és az utcák vannak jelölve, hanem műholdkép segítségével felülről ránézhetünk a helyre, sőt, a legtöbb esetben még utcaképet is meglehetünk, mintha ott állnánk. Minden fontos részlet kirajzolódik.

Mai alapigénk két gyógyítási történet. Látszólag semmi különös, ahogyan azt megszoktuk, Jézus gyógyít. Tele vannak az evangéliumi leírások Jézus gyógyításával. Már-már immunisak vagyunk rá. Az lenne a különös, ha nem gyógyítani. Gyógyít, hiszen ez a kötelessége. Ezért tartjuk! Lehet, hogy ez a kijelentés most durván hangozott. Szándékosan sarkítottam ki a dolgot, de ha belegondolunk, hogy hogyan, mikor fordulunk mi az Istenhez, akkor bizony azt vesszük észre, hogy általában akkor, amikor baj van. Amikor betegek leszünk, amikor valami olyan dolog történik, ami „nincs benne a pakliban”, amikor valami kizökkent a mindennapi rutinból. És a Bibliai történetekben is ezt látjuk. Kiken segít Jézus? Azokon, akik segítséget kérnek tőle. Így van ez a mai két gyógyítási történetben is. És valóban, ha 1:450000-hez nagyításban nézzük a dolgot, akkor azt látjuk, hogy Jézus azokon segít, akik kérnek tőle, ezért fordulunk bátran kéréseinkkel Jézushoz. És persze furcsa is lenne, ha nem ezt tennék. Ezt kell tennünk, ha baj van, ha kisiklik az életünk, ha valamiben bizonytalanok vagyunk: forduljunk oda hozzá. A baj ott kezdődik, ha Jézust kizárólag erre „használjuk”, csak akkor vesszük elő, ha baj van, csak akkor fordulunk oda hozzá, ha már nincs más reménységünk. Évente részt veszek egy ún. manager szűrésen, ami azt jelenti, hogy egy nap alatt mindenféle orvosi vizsgálaton átesek, a szívultrahangtól, a szemészetten át a gégeészetig. Praktikus dolog, az egyházunk intézte ezt. Megnézik minden rendben van-e. Ilyenkor a kórházban egy nővér vagy beteggondozó kísér minket, és általában soron kívül bevisz a szakrendelésre. Csakhogy az orvosok és a betegek is méltatlankodva néznek. Mit akarunk mi, nem is vagyunk betegek. Volt már olyan orvos, aki ezt megjegyezte – azt válaszoltam, de nem is szeretnék az lenni, azért vagyok itt, nem azért, hogy kiderüljön, hogy már csak napjaim vannak hátra.

Ha kicsit közelebb megyünk Jézus gyógyítási történeteihez, akkor rájöhetünk arra, hogy ezek egyáltalán nem a gyógyításról szólnak. Ami első ránézésre gyógyításnak tűnik, az egy egészen más színezetet kap akkor, ha ott állunk például annak a leprásnak a helyzetében.

Mert mi is történik? ¹Amikor lejött a hegyről, nagy sokaság követte őt, ²és íme, odament egy leprás, leborult előtte, és ezt mondta: Uram, ha akarod, megtisztíthatsz.

Amikor lejött a hegyről – mert, ahogy Máté leírja –, Jézus éppen végzett a hegyen elmondott beszédeivel, amelyben röviden összefoglalta mindazt, ami az Istennel és az embertársainkkal való kapcsolatban a legfontosabb. A hegyi beszéd stílusa egyszerű, de azért mégiscsak elmélet, hogyan kell mindezt a gyakorlatban. Amikor Jézus lejön a hegyről, rögtön a gyakorlati rész következik.

Nagy sokaság követte őt, és íme, odament egy leprás. És itt mindjárt egy óriási probléma kellős közepébe botlunk. Mert annak a leprásnak nem szabadott volna ott lennie, ugyanis ez számára tilos volt, hiszen a lepra

egy gyógyíthatatlan és nagyon fertőző betegség. A leprások nem sétálhattak csak úgy be egy tömegbe. Ezt írta elő a törvény: ^(Lev13 45) *A leprás, akit a betegség megtámadott, szaggassa meg ruháját, a haját hordja kibontva, a szakállát takarja be és kiabáljon: „Tisztátalan, tisztátalan!”* ⁴⁶ *Ameddig a betegsége tart, addig tisztátalan, s mivel tisztátalan, lakják elkülönülve, tartózkodjék a táboron kívül.*

Ráadásul a leprát olyan betegségnek tartották, amelyet egyedül csak Isten képes meggyógyítani.

Amikor a leprás odamegy Jézushoz, azt olvassuk, leborul előtte. A görög szóban a testtartáson túl kifejeződik az, hogy itt imádatról van szó. Leborulva imád, azaz Istenként tisztel. A leprásról semmi többet nem tudunk meg, csak ezt, mert ez volt a fontos: Jézusban felismerte az Istent. És az is érdekes ahogyan megszólítja: *Uram, ha akarod, megtisztíthatsz.* Urnak szólítja Jézust – ami a héberben az Istennek kijáró megszólítás – ezen felül pedig a kérésében benne van az, hogy nem elvárja a gyógyulást, hanem reméli. Ha akarod, megtisztíthatsz. Meg tudod tenni, nem kételkedem, de ne az én akaratom legyen meg, hanem a tied. Ugye ismerős ez a mondat. Néhány hónappal később maga Jézus imádkozza ezt a Gecsemáné kertben. A leprás – mindent feladva, az egész bűnös, megbélyegzett életét odateszi Jézus lába elé, és teljesen átadja magát neki.

Jézus reakciója megint csak átlép minden határt: ³ *Jézus kinyújtotta a kezét, megérintette őt, és ezt mondta: Akarom. Tisztulj meg! És azonnal megtisztult a leprától.*

Elképzelem a tanítványokat, akik szájtátva, vagy éppen tiltakozva nézték a kézmozdulatot, vagy a tömeget, amelyik egy emberként a szájához kapja a kezét, és egyként vesz egy mély lélegzetet, amint Jézus kinyújtotta a kezét a leprás felé. És nem csak felé nyújtja, hanem megérinti. A tömeg számára itt válik nyilvánvalóvá, hogy amit Jézus a hegyi beszédben elmondott, az nem egy nagy szónoknak a beszéde, nem egy nagy rabbi hangzatos tanítása, hanem valóság. Mert maga az Isten jelent meg, hiszen a lepra azonnal letisztult, erre pedig csak Isten képes. Mindezek után kicsit meglepő Jézus utasítása, hogy senkinek ne mondja el mi történt, hanem menjen a papokhoz. Fontos mondat ez is, de részletesen most nem fejtjük ki, mert az nagyon messzire vezetne. Legyen elég annyi, hogy a törvény azt mondja ki, hogy a leprás akkor tiszta, ha a pap tisztának nyilvánítja, Jézus pedig betölti a törvényt azzal, hogy elküldi a leprást a papokhoz. De van még egy történetünk. Ami látszólag csupán abban hasonlít, hogy itt is gyógyítás történik. De nézzük meg ezt is egy kicsit közelebbről:

⁵ *Amikor Jézus Kapernaumba érkezett, odament hozzá egy százados, és kérte őt: ⁶Uram, a szolgálóm bénán fekszik otthon, és szörnyű kínjai vannak.* ⁷ *Ő így szólt hozzá: Elmegyek, és meggyógyítom.*

A történet első mondata itt is problémákat okoz. Az odament hozzá egy százados – mondatrész, egyszerűen hangzik, pedig nem volt az. Ha belegondolunk, akkor a százados – mint a hódító római hatalom képviselője – hívatta volna magához Jézust. A másik problematika: a szolga, mit foglalkozott volna egy százados a megbénult szolgálóval. De, legyen, mondjuk azt, hogy ez az ember egy jószívű valaki volt, aki ráadásul szimpatizált a zsidósággal, Lukács leírásában még azt is olvassuk, hogy segített a zsinagóga felépítésében, mármint anyagilag. Elmegy Jézushoz a szolga érdekében, ez már erősen a komfortzónából való kimozdulás, nem egy egyszerű „jaj Istenem” felsóhajtás. És itt jön az érdekes rész: még meg sem fogalmazza a kérését, csupán közli, hogy a szolgálója bénán fekszik otthon, amikor Jézus közli: *Elmegyek, és meggyógyítom.* Megint látom a tanítványok arcát. Ugyanaz az arc, mint amikor a leprás felé nyújtotta a kezét. Neee!

Egy zsidó embernek egy pogány házba, ráadásul egy pogány katona házába bemenni...? Tudjuk azt, hogy később Péternek is kellett egy látomás, hogy ezt megtegye. Jézus közösséget vállal ezzel az emberrel. De aztán még sem kell elmennie, mert a közösség már előbb megvalósul. *Uram, nem vagyok méltó arra, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak egy szót szólj, és meggyógyul a szolgálóm.*

A százados hite, ahogy a leprás hite is megelőzte Jézus cselekvését. Uram, mondja ő is Jézusnak, felismerve és elismerve ezzel az Ő istenségét, Isteni erejét. Méltatlannak érzi magát, és tudja, hogy Jézus akkor is tud segíteni, akkor is képes csodára, ha nincs jelen fizikálisan. *Jézus ezt hallotta, elcsodálkozott, és így szólt az őt követőkhöz: Bizony mondom nektek, senkiben sem találtam ilyen nagy hitet Izráelben.*

Jézus elcsodálkozott. Még őt is meglepte annak a hitnek az ereje, amivel találkozott ebben a századosban.

És minket is megállásra kellene, hogy késztesse a századosnak és a leprásnak a hite. Mert ők nem bizonyítékot akartak arról, hogy Jézus tényleg Isten-e. Még csak nem is arról szólt a dolog, hogy kihasználják, hogy egy nagy gyógyító jár feléjük. Hanem arról, hitüket feltették egy lapra, szembementek minden emberi elképzeléssel, nem érdekelte őket, hogy mit mondanak az emberek, nem foglalkoztak azzal, hogy mi lesz azután, hanem akkor, abban a helyzetben, úgy ahogy voltak odamentek és rábízták magukat Jézusra. Igen a százados is magát bírta rá, bár igaz, hogy a szolgálójáért könyörög, de Jézus az ő hitét nézi.

Tudunk-e ilyen hittel a leprás vagy a százados hitével Jézusra nézni, és meglátni benne azt, aki ő valójában?

Mert ez a két történet rólunk szól. Mert ezek a csodák velünk történnek. Egyik történet sem Jézus hatalmát emeli ki – arról majd jövő héten lesz szó – hanem azt, hogy ezeknek az emberek hogyan találnak irgalmas Istent abban az élethelyzetben, amelyben éppen vannak. Nem csodát várnak elsősorban, hanem azt várják, hogy Jézus megérintse őket, hogy Jézus belépjen az életükbe. És Jézus erre a nyitottságra reagál. És ezt nem csak akkor tette meg, hanem ezt ma is teszi.

Ma van a magyar kultúra napja. Kölcsey ezen a napon fejezte be a Himnusz kéziratát.

Érdekes vers a Himnusz. Mert kétféleképpen is lehet érteni, mondani, énekelni. Az első, amikor elvárásként hangzik: Isten áldd meg a magyart... mert megbűnhődte már-e nép a múltat és jövőt. Áldj meg bennünket, mert mi ezt kiérdemeltük, ez már jár nekünk. De lehet úgy is érteni, ahogy Erkel Ferenc zenéjében is kifejeződik, amikor elhalkulnak az utolsó sorok, hogy bűnbánattal, alázattal állunk meg az Isten előtt, akitől kérjük: áldja meg a magyart. Nagyon nem mindegy, hogy melyik a hozzáállásunk.

¹¹*De mondom nektek, hogy sokan eljönnek napkeletről és napnyugatról, és asztalhoz telepednek Ábrahámmal, Izsákkal és Jákóbbal a mennyek országában; ¹²akik pedig a mennyek országa fiainak tartják magukat, kivettetnek a külső sötétségre, ott lesz majd sírás és fogcsikorgatás.*

Ne gondoljuk azt, hogy Istennek kötelessége segíteni, őt nem ezért tartjuk, sőt nem is mi tartjuk, hanem ő tart meg minket, ha felismerjük őt, és azt, akit küldött Jézus Krisztust, aki lehajol, közel jön, akiről sajnós nem szól a Himnusz, de aki egyedül képes elvenni a múlt és a jövő bűneit.

Végül visszatérve alapigénkre érdemes megfontolni Luther igemagyarázatát: „Jézus naponta tett, tesz s fog tenni csodát. Igaz, hogy testi csodát ritkán, mint ahogyan földi életében is elég kevés vak szemét nyitotta meg s nem minden beteget gyógyított meg, hanem sokat meghagyott vaknak és betegnek.”

Az a csoda, amelyet Jézus tesz, sokkal nagyobb, mint a földi gyógyulás de ezt csak a hit láthatja meg, amely hiszi, hogy a legnagyobb betegség ebben a világban a bűn, ami elválaszt az Istentől. Jézus pedig azért jött, hogy elvegye a bűnt, hogy utat nyisson az Isten felé. Hiszed-e ezt? Ez a kereszténység lényege, Jézus azért jött, hogy megnyissa az örök élet kapuját. Ez a mi reménységünk, ahogyan Pál mondja: . ¹⁹*Ha csak ebben az életben reménykedünk Krisztusban, minden embernél nyomorultabbak vagyunk.*

Adja Isten, hogy nekünk ennél több legyen, hogy egykor majd mi is a leprással és századossal együtt megállhassunk előtte.